

МЕДІА-ТЕРОРИЗМ ТА ПРОБЛЕМИ БОРОТЬБИ З НИМ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Манаєнко Д. Д.

студентка 3 курсу
кафедра маркетингу

Гамова І. В.

к.е.н., доцент
кафедра журналістики та реклами

*Київський національний торговельно-економічний університет,
Україна*

Ключові слова: *медіа-інформаційний тероризм, терористичний акт, масові комунікації, інформаційні війни, терористична свідомість, ЗМІ.*

Keywords: *media information terrorism, act of terror, mass communications, infowar, terrorist consciousness, mass media.*

Сьогодні існує багато способів маніпуляції завдяки інформації. Маніпулятивні технології набувають дедалі ширшого використання, завдяки їм ведуться інформаційні війни, знищення опонентів, вплив на маси і багато інших дій. Але останнім часом великої популярності набув інформаційний тероризм.

Медіа-тероризм є особливим різновидом психологічного терору, який відносять до інфраструктурного, а саме – зловживання інформаційними системами, мережами та їх компонентами для здійснення терористичних дій та інших віднесених до них акцій.

Інформаційний тероризм здійснюється в області, що охоплює політичні, філософські, правові, естетичні, релігійні й інші погляди й ідеї, тобто в духовній сфері, там, де ведеться боротьба ідей [1].

Інформаційний тероризм – це, насамперед, форма негативного впливу на особистість, суспільство і державу усіма видами інформації.

Його ціль – ослаблення і розхитування конституційного ладу. Він ведеться різноманітними силами і засобами – від агентури іноземних спецслужб до вітчизняних і закордонних ЗМІ. Для здійснення психологічного терору використовуються не лише друковані ЗМІ та мережі ефірних й кабельних мас-медіа, але й Інтернет, електронна пошта, різноманітні електронні іграшки, компакт-диски, аудіокасети тощо.

У мирний час прямими виконавцями акцій інформаційного тероризму є: іноземні спецслужби й організації; закордонні і значна частина українських ЗМІ; окремі екстремістські елементи і групи [2].

Майже 47 років тому відбувся теракт на мюнхенській Олімпіаді. Близько 4:40 ранку 5 вересня 1972 року вісім членів радикального палестинського угруповання «Чорний вересень», одягнені у спортивні костюми, озброєні автоматичною зброєю та гранатами, подолали паркан навколо олімпійського села у Мюнхені і оточили будинок, де мешкала ізраїльська команда. Розстрілявши на місці двох спортсменів, терористи захопили в заручники дев'ятьох спортсменів і двох тренерів.

Протистояння закінчилося перестрілкою із німецькою поліцією, у результаті котрої загинуло п'ять терористів, німецький поліцейський і всі дев'ять ізраїльських заручників. У відповідь на цей теракт ізраїльський уряд провів дві операції з ліквідації учасників нападу. Цей теракт залишається одним з найгірших та найтрагічніших в історії Олімпійських ігор [3].

Яскравим представником такого тероризму свого часу в Україні було «Біле братство». Сотні людей підпали під вплив сектантів-фанатиків. Такі дії навіть спричинили закриття шкіл на деякий час, люди боялися випускати дітей на вулиці. Мету терористів було досягнуто, в суспільстві панував страх і дестабілізація.

Тероризм, на жаль, став невід'ємною частиною політичних і економічних процесів в світі, і представляє все більш значну загрозу громадській і національній безпеці. Будучи різновидом організованої злочинності які занурюються корінням в потужну тіньову економіку, тероризм може поставити під сумнів весь процес подальшого розвитку людства. Тероризм – це метод впливу шляхом здійснення теракту задля досягнення певних цілей, за якого жертва теракту не є об'єктом [1-2].

Теракти в 2018 році відбувалися на території Афганістану, США, Сирії, Франції, Нігерії, Іраку, Венесуели, Ірану і Лівії. Відповідальність за більшу частину терактів взяли на себе бойовики Ісламського держави. Незважаючи на збільшення кількості атак, кількість жертв під час терактів стало меншим завдяки підвищеним заходам безпеки [4].

Різновид тероризму характеризується як множина інформаційних війн та спеціальних операцій, пов'язаних із національними або транснаціональними кримінальними структурами й спецслужбами іноземних держав. Доступність інформаційних технологій значно підвищує його ризики, бо чим інформативнішим є суспільство, тим піддатливіше воно з технологічного погляду до впливів масово-

психологічного терору. Такий тероризм полягає також у спробах організації спеціальних медіа-кампаній, покликаних зруйнувати знаково-символьну інфраструктуру суспільства, створити атмосферу громадянського хаосу, клімату взаємної недовіри, зумовити поширення ксено-фобних настроїв і підозріле настановлення щодо «чужинців», якими можуть виявитися представники будь-яких меншин.

Загалом, орієнтуючись на низькопробні смаки, електронні мас-медіа (й зокрема телебачення) зазвичай схильні не лише до всілякої «полунички», а й до демонстрації сцен насильства й терору з метою збільшення чисельності аудиторії, бо відповідно збільшуються доходи від реклами.

Тед Коппел із американської телекомпанії ABC свого часу слушно зауважив: «Мас-медіа – особливо телебачення – й терористи, вступаючи у відносини спеціальної залежності, потребують одні одних, між ними виникають відносини симбіозу. Без телебачення терорист уподібнився б до філософа, закинутого у лісові нетрі, до голосу якого ніхто не дослухається й докази якого ніким не почуті. Але й телебачення без показу актів терору... втратило б значною мірою інтерес аудиторії».

Створюється хибне коло – демонструючи сцени ігрового або реального терору, мас-медіа нав'язують»терористичну свідомість» з усіма її наслідками [5].

З інформаційним тероризмом потрібно боротися вже сьогодні [6]. Він має переслідуватися за законом нарівні з тероризмом звичайним. Спотворюючи факти і фальсифікуючи події, інформаційні терористи впливають на свідомість людей у значно більших масштабах, ніж вибух тротилової бомби, і це призводить до значно трагічніших наслідків.

Список використаних джерел

1. Інформаційний тероризм як інструмент зовнішньої політики держави на сучасному етапі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/19234/1/55-Ryumina-266-268.pdf>. – Назва з екрана.
2. Інформаційний тероризм [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: <http://www.harmony.com.ua/text/149.html>. – Назва з екрана.
3. «Чорний вересень» здійснив теракт на Олімпійських іграх [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : https://gazeta.ua/articles/history/_cornij-veresen-zdijsniv-terakt-na-olimpijskih-igrah-42-roki-tomu/579374/ – Назва з екрану.

4. Найбільші теракти 2018 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <https://uk.etcetera.media/naybilshi-terakti-2018-roku-de-vidbulisya-i-skilki-lyudey-postrazhdalo.html>. – Назва з екрана.
5. Загальні проблеми інформаційної безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : https://pidruchniki.com/10560412/politologiya/zagalni_problemi_informatsiynoyi_bezpeki. – Назва з екрана.
6. Тероризм і пропаганда у ЗМІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <https://petrimazera.com/terrormedia.html>. – Назва з екрана.

DOI: <http://doi.org/10.31617/k.knute.2019-03-19.55>

ДО ПИТАННЯ ПРО ВЗАЄМОДІЮ РЕКЛАМИ ТА РЕКЛАМНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Маренич В. М.

к.ю.н., доцент

кафедра журналістики та реклами

Київський національний торговельно-економічний університет

Радченко Л. О.

к.і.н., доцент, професор

Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна

директор

Харківський торговельно-економічний коледж КНТЕУ, Україна

Ключові слова: *реклама, види реклами, рекламна журналістика, рекламний медіа текст, журналістські жанри рекламних матеріалів.*

Keywords: *advertising, types of advertising, advertising journalism, advertising media text, journalistic genres of advertising materials.*

Сьогодні реклама пронизала усі сфери життя, стала невід’ємною його частиною, а рекламна діяльність – актуальним напрямом дослідження. В той же час реклама – динамічна сфера людської діяльності, її характер, зміст і форма швидко трансформуються під впливом розвитку продуктивних сил суспільства. Масова рекламна атака переслідує сучасну людину всюди і вона її відчуває щоденно.

Вперше реклама з’явилася в 15 сторіччі – з появленням книгодруку. Типографи почали пропагувати свої книги з похвальними відгуками на них. Пізніше найбільш розповсюдженим засобом реклами стали оголошення в газетах [1]. В Законі України «Про